

Наукова бібліотека СумДПУ імені А. С. Макаренка

Душею написані слова

*віртуальний поетичний альманах
до 70-річчя заснування
літературно-мистецької студії*

Суми 2022

ІСТОРІЯ

Літературна студія **«Орфей»** заснована 1953 року на філологічному факультеті Сумського державного педагогічного інституту імені А. С. Макаренка. Перший керівник – викладач кафедри Микола Мінаков. Після нього студію очолювали Павло Охріменко, Пилип Гаврилов, Анатолій Гризун, Микола Лазарко, Сергій П'ятаченко.

Вихованцями студії у свій час були поети і письменники: Володимир Затулівітер, Юрій Царик, Анатолій Гризун, Олександр Педяш, Василь Чубур, Олександр Вертіль, Андрій Поляков, Віталій Крикуненко, Ніна Гавриленко, Василь Пазинич та багато інших.

ЦІЛІ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ

Студія об'єднує творчих людей Сумщини, а подекуди і за межами області. Проте більшість членів є сумчанами. Часто гостями студії стають творчі особистості із усіх куточків України.

З 2000 року студією керує поет, науковець, кандидат філологічних наук, доцент Сумського педуніверситету **Сергій П'ятченко**.

2001 студія зареєстрована як громадська організація:

- видає літературно-художню газету «Орфей», щомісячні інформаційні бюлетені та щорічний альманах;
- проводить щорічний обласний літературний конкурс для молоді в номінаціях «поезія» та «проза»;
- здійснює фольклорні експедиції Сумщиною та суміжними областями України;
- організовує мистецькі акції: фестивалі, семінари, виставки, літературні вечори.

За підтримки Міжнародного фонду «Відродження» у грудні 2002 року з нагоди 50-річчя студії «Орфей» проведено Міжнародний творчий симпозіум «Нова творчість нового суспільства» за участю провідних науковців та відомих письменників.

Протягом 2000-2006 років вийшли друком збірки поезій студійців: Максима Мошика «Затамували подих небеса», Лілеї Зоряної (Лілії Лисенко) «Вербова гілочка», Ольги Беляєвої «Червоні пахощі гіркого ладану», Юлії Бурковської «Опісля скриптуму», Олега Романенка «Абстиненція», «Злочин Ікара», збірка оповідань Аркадія Поважного «Останній ветеран», «Печера» та інші.

Твори студійців друкувались в обласних альманахах «Слобожанщина», «Тороки», «Зерна» тощо.

Відбулись виставки живопису і графіки С. П'ятченка, О. Беляєвої, С. Передрій.

Студія «Орфей» виступила організатором Сумського міського фестивалю поезії «Ми – Суми», який з 2011 року щорічно проходить в Сумах.

У 2019 році студія «Орфей» започаткувала всеукраїнський конкурс малої прози Open world.

Сергій Васильович П'ятченко

(25 березня 1965 р., м. Суми)

Український науковець, філолог, фольклорист, краєзнавець, педагог, поет, художник, громадський діяч.

Кандидат філологічних наук (2003), доцент (2006). Заслужений працівник освіти України (2008). Дійсний член Наукового товариства імені Шевченка (2019).

Сергій Васильович П'ятченко є членом Національної спілки письменників України з 2012 року. Автор чотирьох збірок поезій: «Життєпис змії» (2001), «У пошуках Н.» (2002), «Я – Суми» (2004), «Корінь слова» (2020).

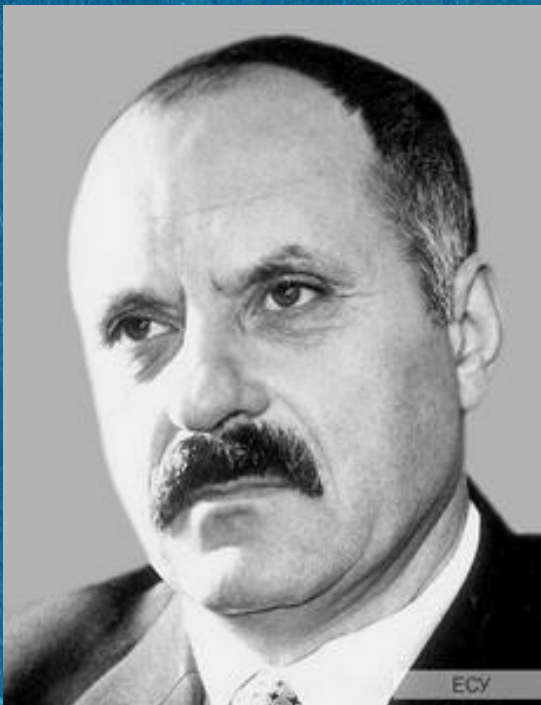
Твори опубліковані у виданнях: «Письменники Сумщини: Хрестоматія» (2016), «Сумщина. Велика спадщина. Поезія» (2019), альманасі «Слобожанщина» (2002-2019), альманасі «Орфей» (2001-2015), журналі «Четвер», колективних збірках.

Художник, автор кількох персональних виставок та учасник колективних виставок. Персональна виставка «Обриси легенд» (Суми, Агенція промоції, міська галерея) (2019).

Організатор ряду мистецьких акцій в Сумах та області. Засновник міського фестивалю поезії «Ми – Суми» (2011-2018).

Василь Іванович Будянський

(19 вересня 1942 р., с. Черняків Харківської області – 2 жовтня 2018, Суми).

Заслужений артист України, драматург, поет, театральний актор, дослідник історії давньої літератури, української етнопедагогіки.

Автор 5 друкованих праць:

П'єса «За землю Руську», на тему «Слово о полку Ігоревім».

Поетичні збірки: «Поезії. Дружні шаржі» (вид-во «Слобожанщина», 1998), «Пісні, поезії та дружні шаржі» (вид-во «Козацький вал», 1999).

Навчальні посібники: «Мистецтво виразного читання» (вид-во «Козацький вал», 2001), «Риторика, мистецтво красномовства» (вид-во «Козацький вал», 2002).

Пам'яті матусі

*Обірвалось небо і упало сонце,
Тужно защемило в серці і в очах.
То пішла матуся від мого віконця
Міряти віками бескінечний шлях!*

*Поверніться, мамо, матінко-голубко,
Ви ж основа світу,
Ви ж єднали рід.
Та мовчить матуся,
Вже не зронить слова.
І в космічному мареві захолює лід.*

*Літа, як коні без упину,
Несуть вперед, на край життя.
Звідтіль у молодість людини
Уже не буде вороття.*

*Тпру! Стійте, стійте, воронії,
Та зупиніться ж хоч на мить.
Хай тут здійсняться наші мрії,
Туди не будемо спішити.*

*Ще порох є в порохівницях,
Козацький дух ще не погас.
Ще молодість в очах іскриться,
І для кохання є ще час.*

Анатолій Пилипович Гризун

(28 травня 1948 р., Курилівка –
21 травня 2018, Суми).

Поет, драматург, публіцист, критик,
літературознавець, журналіст,
перекладач, громадський діяч.

Член Національної спілки
письменників України.

Кандидат філологічних наук (1988),
доцент. Співавтор антології фризької
поезії українською мовою.

Гризун А. П. – автор 13 поетичних збірок та п'єси-трагедії «Був Маяковським...». Йому належать переклади: збірка фризької поезії «Над озерами білі вітрила» (1997).

Фундаментальні роботи літературознавця присвячені дослідженню філософської лірики – «Поезія концептуальної думки» (2007) та сугестивної лірики – «Поезія багатозначних підтекстів» (2011).

Друкував рецензії на книги інших письменників на шпальтах українських газет та журналів («Вітчизна», «Дніпро»).

Вірші, наукові та публіцистичні твори А. Гризуна перекладалися білоруською, киргизькою, болгарською, польською, литовською, кримськотатарською та іншими мовами.

Його доробки видані не лише в Україні, а й в Англії, Білорусі, Болгарії, Вірменії, Голландії, Киргизії, Литві, Німеччині, Польщі, США.

Максим Миколайович Мошик

(21 червня 1977 р., Умань).

Поет, музикант, актор, вчитель.
Регент православного хору.

1998 – перша збірка поезій
«Затамували подих небеса» (вид-во
Козацький вал).

Починаючи з 1999-го публікує ряд
циклів, які виходять у поетичному
збірнику «Орфей», «Слобожанщина»
(2001), «Крона слова» (2003),
«Слобожанщина молода» (2006) та у
місцевій періодиці. 2007 – збірка поезій
«Сповідь» (вид-во МакДен). 2008 –
збірка поезій «Обезкрилені боги» (вид-
во Корпункт).

На землю спустилися хмари –
Сивинням на плечі.
В долині біляві отари
Спочили надвечір.

Вкрадається паморозь в темінь,
Цілюючи трави,
Слабішає сонячний ремінь
Спеотної слави.

Природи осінньої чари –
Відлуння від літа...
На землю спустилися хмари –
Від неба спочити.

Олег В'ячеславович Романенко

(26 грудня 1979 р., м. Суми)

Український письменник, видавець. Один із найпомітніших представників двотисячників — літературного покоління, чиє творче становлення припадає на двотисячні роки.

Вірші та проза широко публікувались в альманахах, журналах, антологіях («Березіль», «Четвер», «Кур'єр Кривбасу», «ШО», «Київська Русь» та інші).

Автор збірок поезій:

«Абстиненція» (Львів: Каменяр, 2003; Київ: Смолоскип, 2004);

«Злочин Ікара» (Київ: Гопак, 2004);

«Речовини» (Київ: Факт, 2008 (Серія: Зона Овідія));

«Калейдоскоп» – книга новел (Київ: Альтерпрес, 2010).

Упорядник та видавець антології поезії двотисячників «Дві тонни» (Київ: Маузер, 2007).

Увійшов у відому антологію «Сновиди: Сни українських письменників» (Київ: А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2010).

*То запилена дорога.
То трамвайчик тихо суне.
Ти з'являєшся з-за рогу.
Не минай мене, красуне.
Бачиш, люди такі гарні.
Бачиш, хмарки такі чисті.
Кави вип'ємо в кав'ярні.
Погуляємо по місті.
Втомимося, а потому
покупаємося в річці
і поїдемо додому
на підземній електричці.*

У минувшину далеку,
у давно минулий час
ми склалися з молекул,
що вже вивітрились з нас:
помінявшись на обнову,
вийшли повністю із тіл.
Покладіть, пані й панове,
імена свої на стіл.
Бо жоднісінька аптека
не верне на цих порах
ні імен, ані молекул,
що із нас пішли у прах
чи по світу полетіли.
Я вдихаю їх і їм.
Може, частки твого тіла
зараз містяться в моїм.

«Віче» — одна із збірок поета. Складається із двох розділів: «Розвидень» і «Щемливої струни звучання», які об'єднують філософську, пейзажну та інтимну лірику.

*Україно!
Б'є жага серпнева,
Маєво червоно-голубе.
В місті Кия і у місті Лева
Впізнаю тебе.*

*Україно!
Квітне барвінково
Вся земля од стежки Кобзаря.
І свята задумливість Франкова
Нам нові століття озоря.*

РІДНА МОВА

Владна муза моєї жури –
Наша мова нектарна й солона.
Як невгасно у ній горить
України зоря виноградна!

Поржавіли кольчуги й ножі,
І нашестя страшні позачахали.
А вона у цнотливій душі,
Як і перше, вогнем вибухає.

То дощем благовісним
струмить,
То гримницею блиска раптово.
Я не смію тебе розлюбить,
Моє вічне кохання,
о мово!

*Як рокіт почую бандури –
То пам'ять душі сколихну,
Згадаю одразу Батурина,
Ту осінь, трагічну й жахну.*

*Тоді Україну рубали
І крівця текла до Дніпра,
Але ми не стали рабами
Ні Меншикова, ані Петра.*

*Усі не пошились в дурепи,
Хоч замість столиці – бур'ян.
Нескорене слово Мазепи
Заграло для нас як орган.*

*...Ми понад малесенький Глухів
Величний уgliedили Львів,
А потім програмами рухів
Збудили і віру, і гнів.*

Кириленко Анна — дипломат міжнародного фестивалю авторської пісні і співаної поезії «Булат». Переможець обласного літературного конкурсу «Орфей» та «Ми – Суми». Учасниця поетичних перформансів, міських фестивалів.

Написання віршів стало для Анни своєрідною терапією. Образи, неначе пазл чітко і красиво склали її вірші.

*Лінія долі на лівій долоні
Якось беззвучно щемить.
Я розумію, що серце в полоні,
Ще зовсім трохи, ще мить.*

*Лінія щастя майже хвиляста.
Лінія серця – вогонь.
Так захотілося знову упасти
На перехрестя долонь.*

Беляєва Ольга Олександрівна

Поетеса. Лауреат конкурсів та фестивалів української поезії.

Автор двох поетичних збірок : «Червоні пахощі гіркого ладану» (2003) та «На межі розкраяних епох» (2010).

Друкувалася в альманахах «Орфей», «Слобожанщина», «Крона слова», «Зорі над морем», «Земляки» тощо, а також в обласній періодиці.

Ломбард

*Ти стукаєш щоночі в небеса?
Сьогодні ж День відчинених дверей!
Не розсипай за вітром словеса,
Бо тут війна, і ти в ній не Арей.*

*Ти тягнеш з окопу до небес?
Сьогодні уночі – мовчанка-гра.
Ти віриш богові, що він воскрес
І розумієш, що тобі пора.*

*Вже точиться на полі третя битва –
А в тебе сила, і краса, і фарт.
Ти думаєш, допомогла молитва?
Це я заклала серце у ломбард.*

Юлія Віталіївна Бурковська

(15 грудня 1984 р. АР Крим)

Українська письменниця,
журналістка, телеведуча.

Засновниця ГО «ІКАР» –
Інформаційна Колаборація
Азартного Ринку.

До 2020 – телеведуча каналу
Обоз TV, ведуча радіостанції
«Європа Плюс», засновниця
бізнес-спільноти ЛІGAclub.

Авторка курсу тренінгів з
розвитку впевненості та
відповідального лідерства «GDK».

Більше гущі у каву налий:
Ворожу на зимові дарунки!
Що наповнить наш вечір новий

—

Прохолодне звертання на «Ви»,
Чи тюльпанова ніжність
цілунку?..

Все забути, щоб казка жила,
Чи зчитати всі літери в книзі,
Шепотіти: «Не бійся, мала!»

Ожили візерунки-коралі...
Та не знати, печальні чи вдалі:
Чи обійми розкриті мені,
Чи розведені руки сумні,
Підійти чи іти собі далі?..

Прощання

*Я загорнусь в простирadlo з квітами,
Наговорюсь з кучерявим сонечком.
Із ним поплачемо, може зрідка ми
І розпрощаємось лише поночі.*

*Я поливатиму квіти заспані,
Вони запахнуть мені на спогади.
Чиїсь думки, до сих пір не названі,
Кидають в спину косі погляди.*

*Чому прощання? Я не просила вам
Того квитка, що усе завершує.
Мене кохати ніхто не силував,
Тому ніхто не назвав першою.*

Леля Ладо

*Одиноке створіння небо
Поглядає на мене скося.
Що ти хочеш від мене, небо?
Що від мене тобі треба?
Може, хочеш сказати – досить?*

*Волелюбна істота вітер
Власну пісню мені співає.
Я не знаю твоїх слів, вітер.
Я не можу тебе зрозуміти.
Розумію лиш слово – знаю.*

*Загадкове створіння космос
Щось тихенько мені шепоче.
Говори голосніше, космос
Слів твоїх я не чую просто.
Але ніби та кажеш – хочу.*

*Я тебе не чекала,
Бо за нами не грали сурми.
І волошкове небо сьогодні зазнало змін.*

*Я тебе не читала
На околицях міста Суми.
І у нашому домі ще довго не буде стін.*

*В двадцять першій столітті
Банально любити мовчки,
Але іноді краще жувати, ти ж знаєш сам.*

*На шляхах і узбіччях
Вростаю в проспекти і площі.
Я це місто ніколи-ніколи тобі не віддам.*

*А білетик тролейбусний гірко тремтить.
Заколихане щастя прокинулось й плаче.
Повертатись мені зовсім не кортить.
Від'їжджати – тим паче.*

*Я щодня розриваюсь на різні шматки.
І один із них темний, а другий – світліший.
Мені друзі давно вже не пишуть листи,
У поштовій моїй – тиша...*

*Знов тремтливими пальцями бачу акорд.
І так боляче, наче не струни, а стріли.
Я ж колись без обману і зайвих турбот
Бути осінню вміла...*

Анна Кириленко, «Орфей 2010»

Була весна, весела і стокрила,
І краплі з вікон пестили долоні.
В самотню ніч поринути хотілось
Від сліз твоїх, до приторку солоних.
Була весна, весела й стоголоса,
Мої слова прокинулись луною.
Твоє «пробач» нарешті відбулося,
І ніч лилася піснею сумною.
Була весна, весела і сторука,
Гілки звели навколо мене коло.
А з уст твоїх текли додолу звуки,
І ніч, здавалося, не вмере ніколи.

Олена Савела, «Орфей 2007»

*Я люблю, коли цвіт завесніє,
Забуяє квітками в саду,
Коли літо мене зустрічає
У барвистім чарівнім вінку.*

*І серпанком лягають на плечі
Теплі ночі і ранки ясні,
І пливе моя радість дівоча
У веселім і легкім човні.*

Ірина Панчук, «Орфей 1999»

У збірниках **«Орфей»** публікуються не лише поетичні початківці, а й колишні вихованці, чиї імена зараз на слуху.

Це Олег РОМАНЕНКО, Юлія БУРКОВСЬКА, Аркадій ПОВАЖНИЙ, Оля БЕЛЯЄВА, Максим МОШИК, Андрій ПОЛЯКОВ, яким сьогодні є чим похвалитись.

З'являються й нові перспективні постаті: Анастасія КОТЛЯР, Анна КИРИЛЕНКО, Максим ЕДЕЛЬ.

Це – паростки нової сучасної поезії, яка сьогодні бурхливо розвивається. Вихованці студії зростають, творчо вдосконалюють себе, відточують своє слово, сягають нових висот, у них з'являються нові, свіжі та відверті образи й ідеї.

Так студія формує поетичне обличчя сумської літератури.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Орфей [Текст] : збірка поезій. – Суми : Редакц. відділ СДПУ ім. А. С. Макаренка, 1999. – 152 с.
2. Орфей-2001 [Текст] : альманах молоді поезії Сумщини : [поезії] / [упоряд. С. П'ятаченко]. – Суми : Собор, 2001. – 79 с. : іл.
3. Орфей-2002 [Текст] : альманах молоді поезії Сумщини. – Суми : Собор, 2002. – 51 с.
4. Орфей-2005 [Текст] : альманах молоді поезії Сумщини / Управління у справах сім'ї та молоді Сумської обл. держ. адміністрації, Відділ у справах сім'ї та молоді Сумської міської ради, Сумський обл. комітет молодіжних організацій, Мистецька студія «Орфей» ; [упоряд. і літ. редактор С. П'ятаченко]. – Суми : МакДен, 2005. – 79 с.
5. Орфей-2006 [Текст] : альманах молоді прози : О. Башкирова, С. Латишев, А. Поважний, О. Романенко, Д. Симоненко, І. Стрельцов / Управління у справах молоді та спорту Сумської обласної держ. адміністрації, Сумський обл. комітет молодіжних організацій ; [упоряд. і літ. редактор С. П'ятаченко]. – Суми : МакДен, 2006. – 75 с.
6. Орфей-2007 [Текст] : альманах молоді поезії Сумщини / Управління у справах молоді та спорту Сумської обл. держ. адміністрації; упоряд. і літ. ред. С. П'ятаченко. – Суми : МакДен, 2008. – 63 с. : іл.

7. Орфей-2009 [Текст] : альманах молодих літераторів Сумщини / [упоряд. і літ. ред. С. П'ятченко]. – Суми : МакДен, 2009. – 95 с. : іл.
8. Орфей-2010 [Текст] : альманах молодих літераторів Сумщини / [упоряд. і літ. ред. С. П'ятченко]. – Суми : МакДен, 2010. – 79 с. : іл.
9. Орфей-2011 [Текст] : альманах молодих літераторів Сумщини / Управління у справах сім'ї, дітей і молоді Сумської обл. держ. адміністрації, Сумський обл. комітет молодіжних організацій, Мистецька студія «Орфей» ; [упоряд. С. В. П'ятченко]. – Суми : МакДен, 2011. – 83 с. : іл.

ЕЛЕКТРОННІ ДЖЕРЕЛА:

<https://fisf.sspu.edu.ua/fakultet/vykhovna-robota/literaturno-mystetska-studiia-orfey>

https://uk.wikipedia.org/wiki/Літературно-мистецька_студія_«Орфей»

Підготувала:
бібліотекар II категорії Міщенко М. І.